

MOTION

2017-10-17 2017:59

Motion om kvinnlig könsstympning

I Sverige uppskattas 38 000 kvinnor vara könsstympade och 19000 vara i riskzonen för att utsättas för könsstympning. Den exakta förekomsten av könsstympade kvinnor i Sverige är okänd, det finns endast skattade data. (Källa: Socialstyrelsen.se). Mörkertalet är mycket stort. Den socialdemokratiska regeringen tillför mer medel kring arbetet med hedersrelaterat våld och förtyck. Vi anser att det måste bli lättare för flickor och kvinnor att söka hjälp i sjukvården.

1982 var Sverige det första landet i världen som förbjöd kvinnlig könsstympning. Lagen har därefter skärpts. Idag kan en person straffas om hen medverkat till att en minderårig flicka utsätts för könsstympning, även om brottet begåtts utanför Sverige och/eller i ett land där det är lagligt att utföra könsstympning. Vårdpersonal är också skyldig att anmäla misstanke om eller vetskap om att en flicka utsätts eller riskerar att utsättas för könsstympning.

Kvinnor som utsätts för könsstympning får akuta, bestående fysiska komplikationer. När kvinnorna ska föda barn löper de en större risk för förlossningsskador och förlossningskomplikationer jämfört med andra kvinnor. De psykologiska konsekvenserna är också påtagliga.

Det saknas statistik över antalet gravida kvinnor som är könsstympade inom mödrhälsovården nationellt i Sverige och således också på barnmorskemottagningarna inom SLL. Det råder bristande rutiner i graviditetsprocessen gällande identifiering, dokumentation, förebyggande åtgärder för förlossningskomplikationer samt riktad information till kvinnor som har utsätts för könsstympning. Det saknas också möjlighet att föra statistik i Graviditetsregistret och därmed möjligheten att kartlägga förekomst, följa upp risker och komplikationer för gruppen. I norra Botkyrka genomförs nu ett projekt som riktar sig till gravida könsstympade kvinnor, målet är att kvalitetsförbättra omhändertagandet av dessa kvinnor. På lokal nivå har frågan om könsstympning förts in i Graviditetsregistret och registeraras där sen november 2016.

AMEL-mottagningen på Södersjukhuset tar emot kvinnor med problem orsakade av könsstympning. Kvinnor kan vända sig till mottagningen med både kroppsliga och psykiska problem. Mottagningen lägger stor vikt vid insikter i traditionens bakgrund. Detta i kombination med medicinska kunskaper gör att mottagningen kan tillgodose de speciella behov som finns och ge könsstympade kvinnor den vård de behöver.

Nu har Amelmottagningen vid Södersjukhuset även startat ett projekt för att utbilda personal inom sjukvården för att bättre kunna bemöta drabbade flickor/kvinnor och erbjuda rätt vård. Amelprojektet startade i början av 2017 och under åren 2017-2018 ska man utbilda 800 personer inom Stockholms läns landsting och även utforma patient- och informationsmaterial på hemspråk samt utbilda patientgruppen. Utbildningsinsatsningen är riktad mot MVC, BVC, ungdomsmottagningar, primärvård och akutsjukhus, men även öppen för andra aktörer som träffar kvinnor som utsatts för kvinnlig könsstympning. Ett nyhetsbrev om könsstympning ska ha startats upp och ges ut till hälso- och sjukvårdspersonal.

På nationell nivå ska regeringen ta fram en nationell handlingsplan mot kvinnlig könsstympning. Men inom Stockholms läns landsting kan vi göra mer än det som görs idag.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna fullmäktige att besluta:

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att permanenta AMEL-projektet så att utbildningsinsatser om könsstympning för sjukvårdspersonal kan fortsätta efter 2018.
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införa frågan om könsstympning i graviditetsregistret.
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införa rutiner för ökad samverkan mellan förlossningen, MVC och BVC gällande att identifiera och hjälpa flickor i riskzonen.

Stockholm den 17 oktober 2017

Nina Portocarrero Flores (S)

Victor Harju (S)

Tove Sander (S)

Maria Kjelsdotter Rydinger (S)

Tara Twana (S)